

politie

politie

Iedereen kan te maken krijgen met de politie. Iedereen kan ooit de politie nodig hebben. Zowel politie als burgers hebben zich daarbij aan bepaalde regels te houden.

Waarvoor kan je naar de politie?

Je kan naar de politie om *aangifte* te doen van een misdrijf (b.v. van een inbraak), om *toestemming* te vragen voor bepaalde activiteiten (b.v. voor een betoging), om *hulp* te vragen als je lastiggevallen wordt (b.v. door een stalker) of om *inlichtingen* te vragen (b.v. over een gemeentelijk reglement).

Voor de *aangifte* van een *misdrijf*, kan je als volgt te werk gaan:

- verzamel bewijsstukken
- zoek getuigen en noteer hun naam en adres
- ga naar de dokter als je gewond bent (die kan je verzorgen en een bewijs geven van lichamelijk letsel)
- ga daarna naar de politie van de plaats waar het misdrijf gebeurde
- dien een klacht in tegen een bepaalde persoon, tegen meerdere personen of tegen onbekenden
- de politie maakt een proces-verbaal (officieel papier met de vaststellingen en ondervragingen over het misdrijf) dat ze doorgeeft aan het parket
- het parket zal de klacht onderzoeken
- als het tot een proces komt, kan je je burgerlijke partij stellen en schadevergoeding vragen (hiervoor vraag je best raad aan een advocaat)

politie

- klasseert de Procureur des Konings de klacht zonder gevolg, dan kan je klacht indienen bij de onderzoeksrechter en je burgerlijke partij stellen (hiervoor vraag je best raad aan een advocaat)
- aarzel je om naar de politie te gaan omdat je verhaal pijnlijk is (b.v. bij aanranding of verkrachting), neem dan iemand mee die je vertrouwt of vraag hulp aan een centrum voor slachtofferhulp

Om *toestemming* te vragen voor een activiteit (b.v. een straatspel, een optocht of een betoging) ga je als volgt te werk:

- vraag aan de burgemeester - via de politie - tenminste 8 dagen vooraf toestemming (die mag niet worden geweigerd om politieke redenen)
- maak een plan van de activiteit met gegevens zoals: uur en plaats van vertrek en eindpunt, route, schatting van het aantal deelnemers, organisatieplan, naam en adres van de organisatoren
- als je een 'manifestatie' op de openbare weg organiseert zonder toestemming, kan je problemen krijgen omwille van 'ordeverstoring'
- in sommige gemeenten moet je ook toelating hebben om pamfletten uit te delen
- op de pamfletten moet altijd de naam en het volledige adres van de verantwoordelijke uitgever worden vermeld. Dat moet een persoon zijn, geen vereniging

- vermeld ook dat het verboden is om het pamflet op de openbare weg te gooien

Waarvoor moet je naar de politie?

De politie kan je uitnodigen om naar het bureau te komen als ze je wil horen als getuige of als verdachte van een misdrijf. Een '*getuige*' is iemand die gehoord wordt in verband met wat hij weet over bepaalde feiten. Een '*verdachte*' is iemand waarvan men vermoedt dat hij een misdrijf heeft gepleegd.

- je bent niet verplicht op de uitnodiging in te gaan, maar als je niet opdaagt, zal de politie naar jou komen
- als *getuige* ben je wettelijk verplicht naar waarheid te antwoorden op de gestelde vragen (een valse getuigenis afleggen, is strafbaar als je de verklaring volhoudt voor de strafrechtbank. D.w.z. dat je een valse verklaring tot voor dat moment nog kan herroepen)
- als *verdachte* ben je nooit verplicht te antwoorden of een verklaring af te leggen. Ook liegen is niet strafbaar. Je moet geen namen noemen van andere personen. Als je dat weigert, mag men dat niet interpreteren als een bekentenis
- je mag altijd je eigen taal spreken, ook in de andere landsdelen
- de politie mag je uiteraard niet dwingen om een bekentenis te doen. Gebeurt dat toch, dan kan je een klacht indienen
- je hebt het recht het proces-verbaal (zeg maar: het verslag) van het verhoor te lezen voor je tekent. Lees dat p.v. echt heel

politie

aandachtig. Als er dingen in staan die volgens jou niet juist zijn, moet je die laten verbeteren of aanvullen. Ben je dan nog niet akkoord, dan moet je niet tekenen

- als er een minnelijke schikking wordt voorgesteld, kan je die aannemen, zeker als je weet dat je in het ongelijk bent. Een minnelijke schikking is geen straf en komt dus niet in je strafregister

Waarvoor komt de politie naar je toe?

De politie kan naar je toekomen om allerlei redenen: om iets af te geven, een inlichting te vragen, iets te controleren enz. De politie mag alleen binnen op plaatsen die voor het publiek toegankelijk zijn (b.v. cafés, theaters, bioscopen) op de uren en de plaatsen waar het publiek toegang heeft:

- als je de politie niet wil binnenlaten, vraag dan een huiszoekingsbevel (dat moet ondertekend zijn door een onderzoeksrechter)
- als de politie geen huiszoekingsbevel heeft, moet je ze niet binnenlaten (je woning is 'onschendbaar')
- je hoeft de politie nooit, ook niet met een huiszoekingsbevel, binnen te laten tussen 21 en 5 uur
- de politie mag wel een huiszoeking verrichten zonder huiszoekingsbevel op om het even welk uur van de dag of de nacht bij betrapting op heterdaad, bij brand, bij ontploffing, bij overstroming, als er van binnenuit (ook telefonisch) om hulp wordt gevraagd of als men vermoedt dat er drugs in groep

politie

worden gebruikt (dat laatste wordt in de komende maanden misschien veranderd)

- in principe mag de politie je identiteit alleen controleren als ze redenen heeft om te denken dat je de orde hebt verstoord (of wilde verstoren), een misdrijf hebt gepleegd (of wilde plegen) of dronken bent
- je mag je niet verzetten met geweld (weerspannigheid) of de agent belachelijk maken (smaad). Weerspannigheid en smaad zijn strafbaar
- als je geen identiteitskaart bij hebt (dat is verplicht vanaf 15 jaar) of als ze niet in orde is, kan de politie je verplichten naar het politiebureau te komen
- als de politie je verdenkt van alcoholgebruik achter het stuur of als je de vermoedelijke dader bent van een verkeersongeval, zal zij een ademtest afnemen. Als de ademtest positief is, dan zal een arts een bloedtest doen. Je mag een wachttijd van 15 min. vragen. Misschien heb je pas één glas gedronken. Dan heb je alcohol in je mond en geeft je adem meer pro mille aan
- als de politie vermoedt dat je drugs hebt gebruikt en toch met de wagen rijdt, moet je een bewegingstest en een urinetest doen. Als die positief zijn, zal een arts een bloedtest doen. Als ook die test positief is, kan men je rijbewijs intrekken. Je riskeert een geldboete en eventueel gevangenisstraf. Er wordt in ieder geval een proces-verbaal opgemaakt
- als je in het kader van de verkeerswetgeving een ademtest, een bloedtest of een urinetest weigert, is dat strafbaar. Buiten elke

politie

verkeerssituatie is een weigering niet strafbaar, maar je lijkt dan wel enigszins verdacht

- de politie mag je altijd oppervlakkig aftasten: je zakken onderzoeken, je schoenen laten uitdoenen. Je mag vragen dat het aftasten gebeurt door iemand van hetzelfde geslacht
- voor verder fouilleren (b.v. uitkleden) heeft de politie een bevel van de raadkamer nodig. Zonder zo'n bevel moet je dat niet toestaan
- zonder aanhoudingsbevel van de onderzoeksrechter mag de politie je maximum 12 uur vasthouden
- als je 'op heterdaad' betrapt wordt, mag de politie je maximum 24 uur vasthouden

Adressen, folders, websites

Advocaten voor Jongeren
Justitiepaleis – Poelaertplein 1 – 1000 Brussel – 02/519.84.27
Deze organisatie biedt gratis raad aan minderjarigen en verdedigt hen bij juridische problemen. Bezoek is mogelijk elke woensdag van 13.30 tot 16.30u. Bellen kan van maandag tot vrijdag van 17 tot 19u.

Diensten voor Slachtofferhulp
Slachtoffers van schokkende gebeurtenissen kunnen hier terecht voor ondersteuning. Er wordt naar je geluisterd, je krijgt advies en je wordt doorverwezen naar gespecialiseerde hulp. Als je dat wil, gaat men mee naar de politie, naar een dokter of naar de rechtbank. Adressen opzoeken en folder downloaden kan via:
www.wvc.vlaanderen.be/welzijnjustitie/slachtofferhulp.

www.advocaat.be: op deze website vind je algemene juridische informatie en kan je zien wat een advocaat voor je kan doen.

www.lokalepolitie.be: klik op 'de lokale zones' en dan op 'adressen'.

www.fedpol.be: website van de federale politie met algemene informatie.

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en het telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Najaar 2006

Delta vzw - Netwerk van JIPS
Vijverlaan 53 • 2610 Wilrijk • 03/820.95.31 • info@jips.be
www.jips.be